

**Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                      |                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|--------------------|
| <b>Назив предмета: Рационалност и демократија</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                      |                    |
| <b>Наставник или наставници: проф. др Иван Младеновић</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                      |                    |
| <b>Статус предмета: Изборни предмет</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                      |                    |
| <b>Број ЕСПБ: 10</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                      |                    |
| <b>Услов:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                      |                    |
| <b>Циљ предмета</b><br><br>Циљ курса је објашњење појмова рационалности и демократије као и објашњење њихових повезаности релевантних за теорију политике и друштва.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                      |                    |
| <b>Исход предмета</b><br><br>Студенти стичу знања везана за рационалност и демократију, а кроз писање семинарског рада стичу вештину писање научног рада.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                      |                    |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i><br><br>На почетку курса биће обрађен појам преференција, аксиоми преференција, односно, тзв. „економски“ појам рационалности. Потом ће се проучавати стратегија Ероуов доказа „теореме о немогућности друштвеног избора“ као и различити покушаји превладавања проблема које Ероуов доказ за собом повлачи. Затим следи истраживање несагласности индивидуалне и колективне рационалности преко једног модела из теорије игара у литератури познатог под именом „Дилема затвореника“. Други део курса биће посвећен одређењу појмова „агрегативне“ и „делиберативне“ демократије. Покушаћемо да дамо одговор на питање да ли је идеја делиберативне демократије (присутна код неких аутора—Ролс, Готије) успешан одговор на Ероуове скептичке закључке, односно, на проблеме сагласности индивидуалне и колективне рационалности приказане преко модела дилеме затвореника.<br><br><i>Практична настава</i> |                      |                    |
| <b>Препоручена литература</b><br><br>Michael Resnik, Choices, University of Minnesota Press, Minneapolis, 1987.<br>Dubravka Pavličić, Teorija odlučivanja, Ekonomski fakultet, Beograd, 2004.<br>Kenneth Arrow, Social Choice and Individual Values, John Wiley & Sons, New York, 1963.<br>Robert Axelrod, The Evolution of Cooperation, Basic Books, New York, 1984.<br>Rols Džon, Politički liberalizam, Filip Višnjić, Beograd, 1998.<br>Milorad Stupar, “Racionalnost i demokratija”, tekst u separatu „Racionalnost i demokratija“ u časopisu Treći program za oktobar 2008.<br>James Bohman and William Rehg eds., Deliberative Democracy: Essays on Reason and Politics, MIT Press, 1997.<br>Ivan Mladenović, Racionalni izbor i demokratija, Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, 2012.                                                                                                                                                 |                      |                    |
| Број часова активне наставе                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Теоријска настава: 5 | Практична настава: |
| <b>Методе извођења наставе</b><br><br>Предавања, дискусије, презентације студената.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                      |                    |
| <b>Оцена знања (максимални број поена 100)</b><br>Семинарски рад: 40<br>Писмени испит: 60                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                      |                    |
| Начин провере знања могу бити различити : (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                      |                    |
| *максимална дужна 1 страница А4 формата                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                      |                    |

